

Žalobník mal proti Žigmundovi S. pravoplatne prisúdenú pohľadávku vo výške 5.340 Kč 80 h, ktorú aj exekučne vymáhal, ale bez úspechu. Žigmund S. postupnou listinou vystavenou 29. októbra 1932 previedol na žalovaného Henricha B. svoju, hypotekárnym záložným právom zaistenú, pohľadávku, ktorú mal proti bratom B. vo výške 42.665 Kč a na ktorú tito bratia B. vystavili zmenky, ktoré Žigmund S. pri prevode pohľadávky neodovzdal žalovanému Henrichovi B., ale ich eskontoval u Č. banky, ktorá neskoršie zažalovala bratov B. na zaplatenie protihodnoty týchto zmeniek, v dôsledku čoho bratia B. zmenky Č. banke vyplatili. Žalobník domáhal sa žalobou, aby súd vyriekol, že záložné právo vložené na základe postupnej listiny zo dňa 29. októbra 1932 pre žalovaného Henricha B. vo výške 42.665 Kč je voči žalobníkovi bezúčinné a aby žalovaný bol povinný zaplatiť žalobníkovi 7.104 Kč 80 h, na ktorú sumu vzrástla pôvodná pohľadávka žalobníka s útratami bezúspešnej exekúcie. Súd prvej stolice žalobe vyhovel. Odvolací súd rozsudok súdu prvej stolice zmenil a žalobu zamietol.

Najvyšší súd dovoláciu žiadosť žalobníka zamietol. Dôvody: Pre tento spor je rozhodujúce riešenie otázky, či je právne účinný prevod pohľadávky, zaistenej hypotekárnym záložným právom, na žalovaného, a či žalovaný v dôsledku tohoto prevodu dostal, alebo účinne mohol žiadať uspokojenie od poddlžníkov, bratov B. Odporovacia žaloba môže obstať len v kladnom prípade, v zápornom prípade musí byť zamietnutá preto, že nie je právne odôvodnené napadnúť odporovacou žalobou bezúčinný právny úkon. Na základe smerodajného skutkového stavu treba vyvodiť právny záver, že napadnutý prevod pohľadávky resp. hypotekárneho záložného práva nebol právne účinný a žalovaný nemal právneho nároku, aby od poddlžníkov žiadal uspokojenie. Podľa smerodajného skutkového stavu totiž poddlžníci, bratia B., vystavili na spornú pohľadávku zmenky, ktoré boli odovzdané Č. banke, táto zmenky uplatňovala, žalovala a inkasovala. Žalovaný nenadobudol si tieto zmenky resp. zmenkové pohľadávky a preto by ani nemohol vystúpiť proti poddlžníkom a títo ani by nemohli účinne plniť do rúk žalovaného bez preukázania a odovzdania zmeniek. Odporovacia žaloba je teda už z tohoto dôvodu bezpodstatná.

Čís. 15164.

I. Ustanovenia zákona o stavebnom ruchu týkajúce sa stavebných živností vzťahujú sa aj na štátne stavby.

II. Podľa § 24 zák. č. 45/1930 Sb. z. a n.*) môžu byť kolektívne smluvy v obore stavebných živností zmenené individuálnou smluvou len v prospech zamestnanca.

(Rozh. z 31. marca 1936, Rv IV 114/36.)

*) Vid' teraz § 87 zák. č. 65/1936 Sb. z. a n.

Žalobník uzavrel so žalovanou firmou 10. júla 1934 smluvu o prevedení úkolovej práce a bol zamestnaný ako murár na stavbe budovy Zemského úradu v U. od 24. júla 1934 do 7. decembra 1934. V tejto dobe bola v platnosti kolektívna smluva z 8. apríla 1926, upravená nálezom rozhodčieho mzdového súdu v U. zo dňa 28. mája 1934 čís. Rs 1/34-10, ktorá bola uzavrená sväzom robotníctva stavebného, kamená a keramického priemyslu (žalobník bol členom keramickej odborovej organizácie) miestnej skupiny v U. s obchodným a živnostenským spoločenstvom v U., ktorého členom bola žalovaná firma (podnikateľka stavby). Podľa tejto upravenej kolektívnej smluvy boli zamestnavatelia oprávnení požadovať prácu za hodinovú mzdu alebo za úkolovú mzdu, ale v oboch prípadoch nesmela byť mzda nižšia, než ako bola kolektívnou smluvou stanovená. Podľa tvrdenia žaloby žalobník odpracoval v dobe od 24. júla 1934 do 7. decembra 1934 na stavbe budovy Zemského úradu v U. 922 hodín, za čo mu žalovaná firma vyplatila len 2.841 Kč 60 h (v odvolacom pokračovaní uznal žalobník, že mu bolo vyplatené 3.093 Kč), kdežto jemu — murárovi 5 rokov po vyučení — príslúcha v smysle nálezu rozhodčieho súdu mzdového v U. 5.20 Kč na hodinu, čo činí za 922 hodín 4.794 Kč 40 h. Žalobou domáhal sa žalobník na žalovanej firme zaplataenia rozdielu mzdy vo výške 1.722 Kč 80 h. Súd prvej stolice žalobu zamietol. Odvolací súd rozsudok súdu prvej stolice čiastočne zmenil a žalobníkovi prisúdil 1.471 Kč 40 h. Najvyšší súd rozsudok odvolacieho súdu rozviazal a tento súd upravit, aby v spore ďalej pokračoval, skutkový stav riadne zistil a znova rozhodol. Dôvody:

Kolektívna smluva sama úkolové mzdy neurčuje, a tak potreba stanovenia miezd úkolových smluvou individuálnou plynie zo samej kolektívnej smluvy. Vládnym nariadením č. 118/1934 Sb. z. a n., ktorým bola predĺžená platnosť kolektívnych smluv, sa na tomto stave nič nezmenilo. Je preto mylné zistenie odvolacieho súdu, že medzi spornými stranami uzavrená smluva o úkolovej práci je neplatná už z toho dôvodu, že mzdové pomery boli upravené smluvou kolektívnou, poľažne nálezom rozhodčieho mzdového súdu.

Medzi stranami nebolo sporné, že mzda bola vyplatená zamestnancom podľa rozsahu vykonanej práce a podľa smluvou stanovenej úkolovej mzdy. Tým, že palier žalovanej prijímal robotníkov, zostavoval pracovné skupiny a neprítomným robotníkom srážal po 5 Kč za hodinu, nepremenila sa smluva o práci úkolovej v smluvu o práci hodinovej, lebo táto činnosť kontrolná plynie len z právneho pomeru zamestnavateľa k zamestnancovi. Je preto záver odvolacieho súdu, vyvodený z tejto okolnosti, že nešlo o úkolovú prácu, zrejme mylný.

V danom prípade však ide o pracovný pomer živnosti stavebnej. Tieto pracovné pomery boli upravené zákonom o stavebnom ruchu číslo 45/1930 Sb. z. a n. (§ 24), ktorého účinnosť bola predĺžená podľa čl. IV zák. č. 164/1932 Sb. z. a n. do 31. decembra 1934. Námietka žalovanej, že zákon o stavebnom ruchu, poľažne jeho ustanovenia o živnostiach

stavebných sa netýkajú štátnych stavieb, nemá v citovanom zákone opory.

Najvyšší súd už v svojom rozhodnutí č. 13640 Sb. n. s. vypovedal a odôvodnil, že podľa § 24 cit. zák. môžu byť kolektívne smluvy v obore stavebných živností zmenené smluvou individuálnou len v prospech zamestnancov. Je preto vylúčená zmena, pokiaľ sa kolektívnou smluvou stanovené pracovné podmienky pre zamestnancov zhoršujú.

Už bolo uvedené, že ani kolektívna smluva z 8. apríla 1926, ani nález rozhodčieho mzdového súdu č. Rs 1/34-10 úkolové mzdy neurčujú. Nález však stanoví hodinovú mzdu murára po 5 rokoch po vyučení (a takým bol žalobník) na 5 Kč 20 hal. za hodinu. K zisteniu, či úkolová mzda, stanovená v smluve z 10. júla 1934, nie je horšia než hodinová mzda určená smluvou kolektívnou, je predne treba zistiť, aký pracovný výkon slúžil za základ dojednania hodinovej mzdy murárskej na 5 Kč 20 h a potom, či úkolová mzda vychádza z predpokladu rovnakej pracovnej výkonnosti. Jestli totiž murár pri rovnakej pracovnej výkonnosti, za ktorú obdržal na hodinu 5 Kč 20 h, mohol zarobiť pri úkolovej práci a mzde tiež najmenej 5 Kč 20 h za hodinu, nebola individuálnou mzdou zhoršená mzda, stanovená kolektívnou smluvou a nebol by žalobný nárok po práve. Jestli by však murár pri rovnakej pracovnej výkonnosti zarobil pri úkolovej práci menej než 5 Kč 20 hal., bola mzda zhoršená a obštal by žalobný nárok na rozdiel medzi úkolovou mzdou vyplatenou a vyššou úkolovou mzdou, ktorú by musel dostať, aby pri rovnakej pracovnej výkonnosti zarobil hodinovú mzdu 5 Kč 20 hal. Toto stanovisko zodpovedá výkladu kolektívnej smluvy podľa úpravy rozhodčím nálezom č. Rs 1/34. Odvolací súd však v tomto smere skutkový stav nezistil. Bolo preto treba pokračovať podľa § 543, odst. 2 Osp.

Čís. 15165.

K doplneniu čakacej doby, potrebnej podľa § 16, odst. 1 zák. č. 26/1929 Sb. z. a n., započíta sa rovnako každý mesiac bez rozdielu, či ho zamestnanec nadobudol u prvého alebo posledného zamestnávateľa.

Nasledujúci zamestnávateľ je zodpovedný za škodu, vzniklú z porušenia prihlasovacej povinnosti, týkajúcej sa penzijného poistenia (vl. nar. č. 16/1923 a zák. č. 26/1929 Sb. z. a n.), aj v tom prípade, keď služebná doba, ktorú predchádzajúci zamestnávateľ neprihlásil, bola by stačila zamestnancovi k dosiahnutiu čakacej doby.

(Rozh. zo 7. apríla 1936, Rv III 148/36.)

Žalobník bol zamestnaný podľa prednesu žaloby u troch žalovaných firiem od 1. decembra 1919 do 30. novembra 1932 s prestávkou od 31. októbra 1925 do 1. januára 1930, keď bol nezamestnaný. Žalované firmy žalobníka neprihlásili k penzijnému poisteniu na celú dobu, cez ktorú bol u nich zamestnaný, ale I. žalovaná firma len na dobu 19 mesiacov a II. žalovaná firma len na dobu 29 mesiacov, tak že žalobník, keď bol